

POSTANOWIENIE

Dnia 14 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

w sprawie z powództwa M. S.
przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń i Reasekuracji "(...)" S.A. w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 czerwca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 23 września 2020 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia

prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie, zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym, bowiem, razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a nie jest, przecież, jego zadaniem dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód M.S. wskazał na przesłankę uzasadniającą jej przyjęcie z art. 398⁹ § 1 pkt.: 4) k.p.c. Wniosek ten nie odniósł skutku. Jak wynika, bowiem, z ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, powołanie się przez skarżącego na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej zobowiązuje do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej już przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co, w efekcie, daje podstawy do przyjęcia skargi, jako oczywiście uzasadnionej (por. postanowienia SN: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/0; z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09; z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, nie publ.). Tymczasem skarżący, w uzasadnieniu tej przesłanki, zaprezentował nader zwięzły wywód prawny sprowadzający się do stwierdzenia, iż w przedmiotowej sprawie „doszło do rażącego zaniżenia zadośćuczynienia należnego powodowi na podstawie art. 445 k.c. W dotychczasowym dorobku orzeczniczym Sądu Najwyższego wskazuje się, że na wysokość zadośćuczynienia wpływ winny mieć takie okoliczności jak stopień cierpienia i bólu jego natężenie, rokowania na przyszłość a także wiek powoda. W omawianym przypadku mamy do czynienia z ponad 80 procentowym uszczerbkiem na zdrowiu osoby, która w chwili wypadku miała zaledwie 17 lat. Dodatkowo należy wskazać, iż powód zgodnie ze złożoną do akt sprawy opinią nie

będzie w stanie nawiązywać stabilnych relacji partnerskich ze względu na znaczne problemy neurologiczne powstałe na skutek wypadku. Stąd zdaniem skarżącego zachodzą wszelkie przesłanki aby w niniejszej sprawie przyznane zostało świadczenie żądane pozwem”.

Mając okoliczności wyszczególnione powyżej na względzie wskazać należy, że przesłanka z art. 398⁹ §1 pkt 4) k.p.c. wchodzi w rachubę wówczas, kiedy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo w sytuacji, kiedy podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzuty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne w sposób niewątpliwy. Nadto, zważywszy na konstrukcję skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, nie są dopuszczalne zarzuty dotyczące oceny dowodów, przy czym Sąd Najwyższy związany jest również ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. W konsekwencji zaprezentowany w skardze kasacyjnej lakoniczny wywód prawny, na okoliczność wykazania przesłanki oczywiściej zasadności, nie może sprowadzać się do polemiki z ustaleniami stanu faktycznego poczynionymi przed sądem II instancji. Niedopuszczalne jest zatem formułowanie argumentów na rzecz oczywistości skargi kasacyjnej przez wyrażenie dezaprobaty dla ocen mających charakter ustaleń w konkretnym stanie faktycznym. W konsekwencji uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, sformułowane przez skarżącego pomimo zakazu konfrontowania przez Sąd Najwyższy oceny dowodów oraz związania ustalonymi w sprawie faktami nie prowadzi do wniosku o oczywiściej zasadności skargi. Sąd Najwyższy mając na względzie szczególny charakter przedmiotowej sprawy zauważa, że jak przesądzone w orzecznictwie sąd odwoławczy może zmienić przyznane zadośćuczynienie tylko, gdy "dopatrzy się" oczywistego naruszenia kryteriów ustalania wysokości zadośćuczynienia. Jeśli sąd niższej instancji nie popełnił jednak "błędów", to zmiana wysokości świadczenia nie jest możliwa. W efekcie skorygowanie w toku kontroli instancyjnej przez sąd odwoławczy wysokości

przyznanego zadośćuczynienia możliwe jest jedynie wówczas, gdy stwierdza się oczywiste naruszenie przez sąd pierwszej instancji ogólnych zasad (kryteriów) ustalania wysokości zadośćuczynienia. W przedmiotowej sprawie Sąd Apelacyjny w (...) dokonał właściwej korekty wysokości zadośćuczynienia należnego powodowi o kwotę stu tysięcy złotych, zasadnie przyjmując, że ostatecznie zasądzona kwota jest wartością adekwatną zważywszy na jej charakter kompensacyjny. Nadto, jak wskazano już wyżej skarga kasacyjna M. S. wraz z wnioskiem o przyjęcie jego skargi do rozpoznania z uzasadnieniem została sporządzona nader zwięźle, w sposób uzasadniający wniosek, że sformułowano ją w sposób pobieżny. Skarga kasacyjna, zaś, kierowana do Sądu Najwyższego sporządzana przecież przez profesjonalnego pełnomocnika powinna spełniać wymogi ustalone w orzecznictwie tego Sądu, w szczególności obejmować pogłębiony jurystycznie wywód prawny, w tym na okoliczność dowiedzenia oczywistej zasadności skargi. Tymczasem taki wywód nie został przez zawodowego pełnomocnika powoda, będącego adwokatem zaprezentowany, co również zaważyło o wyniku sprawy w Sądzie Najwyższym.

W konsekwencji rozważań w przedmiocie oceny wykazania przez M.S. przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4) k.p.c. brak jest podstaw do stwierdzenia, że w niniejszej sprawie przesłanka ta została przez skarżącego w sposób właściwy wykazana. Sąd Najwyższy nie dopatrzył się również okoliczności, które determinowałyby nieważność postępowania, a którą to przesłankę Sąd ten bierze pod uwagę z urzędu.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

ke